

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA	
PODATEĽNA	
Došlo:	02 MAR. 2012
Číslo:	DR/2012/001474
Prílohy:	Vybavuje:
e. m. - DR/2006/00187	

č. k. 20C/149/2005-476
1205216655

R O Z S U D O K V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Okresný súd Bratislava II, v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Ivanou Štíftovou v právnej veci navrhovateľa: **Marián Lendacký**, nar. 02.05.1953, Wolkerova 20/24, Spišská Nová Ves, zastúpený: JUDr. Jánom Čarnogurským, advokátom, Dostojevského rad 1, Bratislava, proti odporcovi: **Ústav pamäti národa**, Nám. Slobody 6, Bratislava, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

Súd **u r ě u j e**, že navrhovateľ je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátnej bezpečnosti ako jej tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu.

Odporca je **p o v i n n ý** zverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V zostávajúcej časti súd návrh **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom doručeným súdu dňa 27.6.2005 v znení neskorších dispozitívnych úkonov navrhovateľa a na ich nadväzujúcich procesných úkonov súdu sa navrhovateľ domáhal:

- určenia, že je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej Štátnej bezpečnosti ako jej tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu,
- uložiť odporcovi povinnosť zverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke,
- uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 6.638,78 € (200.000,-Sk).

Návrh odôvodnil tým, že údaje o evidencii jeho osoby, ktoré sú vedené odporcom sú nepravdivé. Bývalým Federálnym ministerstvom vnútra ČSFR mu bolo vydaná osvedčenie podľa zák. č. 451/1991 Zb. o tom, že nebol evidovaný ako osoba podľa § 2 ods. 1 pís. a), b)

alebo c) uvedeného zákona. Listiny, ktoré sú obsiahnuté v registračnom zväzku sú nepravdivé. Uvedením jeho mena v evidencii a uvedením nepravdivých údajov o jeho osobe tak došlo k poškodeniu jeho mena a zníženiu jeho dôstojnosti v mieste jeho bydliska, na pracovisku a v spoločnosti vôbec.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že je pravdou že na jeho internetovej stránke zverejnil prepis evidenčného záznamu, z ktorého vyplýva, že Marian Lendacký, nar. 02.05.1953 je podľa ust. § 2 písm. i) zákona o pamäti národa osobou evidovanou ako spolupracovník bezpečnostnej zložky. Zo žalobného návrhu však nevyplýva, že meno osoby uvedené na internetovej stránke je totožné s menom odporcu, a teda nie je preukázaná aktívna legitímácia navrhovateľa na podanie návrhu.

Rozsudkom zo dňa 27.5.2010, č.k. 20C 149/2005 - 441, súd prvého stupňa rozhodol tak, že návrh zamietol, o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému odporcovi priznal právo na náhradu trov konania v sume 265,55 €. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľa zaviazal uhradiť na účet konajúceho súdu trovy štátu v sume 1.527,47 €.

Rozhodnutie vo veci odôvodnil ust. § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 16 Obč. zákonníka, § 6 ods. 1, § 8 ods. 1 písm. h), § 8 ods. 3, § 19 ods. 1 zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa, keď po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zverejnenie zväzkov bývalej Štátnej bezpečnosti, ku ktorému došlo v súlade s ust. zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa nie je možné v žiadnom prípade považovať za zásah do osobnostnej sféry navrhovateľa, keďže táto povinnosť bola odporcovi uložená v ust. § 19 ods.1 cit. zákona. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že subjektom zásahu je v takomto prípade ten orgán, ktorý neoprávnenú evidenciu vykonal - v danej veci týmto orgánom bolo oddelenie ŠTB, Okresná správa ZNB, Spišská Nová Ves. Postavenie a činnosť ZNB upravená zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti, keď ústredným orgánom štátnej správy vo vzťahu k ZNB bolo Federálne ministerstvo vnútra ČSSR. Podľa ústavného zákona č. 542/1992 Zb. dňom 01.01.1993 zanikla ČSFR a jej nástupníckymi štátmi sa stali Slovenská republika a Česká republika. Pôsobnosť ČSFR prešla na nástupnícke štáty a tým prešla na Slovenskú republiku aj zodpovednosť za prípadné neoprávnené zásahy federálnych orgánov a ich zložiek do osobnostnej cti navrhovateľa. Súd prvého stupňa na základe uvedeného dospel k záveru, že pasívna legitímácia v tomto spore svedčí jednoznačne Slovenskej republike, ktorá je nositeľom zodpovednosti za neoprávnený zásah do cti navrhovateľa, jeho zaevidovaním v registroch bývalej Štátnej bezpečnosti, pričom konkrétna zodpovednosť za zásah do osobnostných práv navrhovateľa prešla z bývalého Federálneho ministerstva vnútra ČSFR na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Na základe uvedených skutočností mal za to, že odporca nie je subjektom, ktorý by bol zodpovedný za zásah do osobnostných práv navrhovateľa.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ namietajúc, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že návrh podal v dôsledku toho, že odporca uverejnil na svojej internetovej stránke registračné protokoly bývalej Štátnej bezpečnosti, v ktorých je uvedený ako jej spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že jeho údajný podpis na Dohode zo dňa 08.11.1984, v ktorej sa mal zaviazat' k prepožičaniu miestnosti Mestského výboru socialistického zväzu mládeže (ďalej len "MV SZM") v Spišskej Novej Vsi bývalej ŠTB bol sfaľšovaný. Znalecký posudok č. 337/2007 vo svojich záveroch jednoznačne vylúčil navrhovateľa ako pisateľa sporného podpisu a textových

zápisov na Dohode zo dňa 08.11.1984. Prvostupňový súd v rozhodnutí považuje jeho evidenciu v registračných zväzkoch bývalej Štátnej bezpečnosti za neoprávnenú z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že by podpísal dohodu o poskytovaní prepožičaného bytu. Za pasívne legitimovaného však považuje Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra SR, keď tento právny názor prvostupňového súdu vonkoncom nezodpovedá zákonu a publikovanej judikatúre. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ICo 34/95 Slovenská republika nemá právnu subjektivitu v konaní o neoprávnenosť evidencie v materiáloch bývalej Štátnej bezpečnosti, ale právnu subjektivitu má ten štátny orgán, alebo organizácia, ktorá v súčasnej dobe spravuje archívny materiál bývalej Štátnej bezpečnosti; rovnako v rozhodnutiach Krajského súdu Bratislava vynesených vo viacerých konaniach proti Ústavu pamäti národa súd zaujal právny názor, že pasívne legitimovaný v týchto Konaniach je žalovaný Ústav pamäti národa a nie Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra. Náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa navrhovateľ domáha z dôvodu, že samotné uverejnenie neoprávnenej evidencie v materiáloch bývalej Štátnej bezpečnosti spôsobilo veľkú ujmu nielen jemu, ale aj celej jeho rodine. Poukázal na to, že v priebehu konania založil do spisu kópie letáčikov, ktoré sa objavili v Spišskej Novej Vsi po zverejnení materiálov bývalej Štátnej bezpečnosti na internetovej stránke odporcu, ktoré ho osočujú ako agenta Štátnej bezpečnosti. Z uvedeného je zrejmé, že prvostupňový súd síce správne zistil skutkový stav veci, ale odvodil z neho nesprávne právne posúdenie.

Odporca v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne právny potvrdil. Poukázal na to, že nie je právnym nástupcom Štátnej bezpečnosti a nezodpovedá za správnosť, alebo nesprávnosť, resp. oprávnenosť, alebo neoprávnenosť evidencií vedených Štátnou bezpečnosťou. Odporca nie je štátny orgán, ale verejnoprávna ustanovizeň; v otázkach evidencie v materiáloch Štátnej bezpečnosti nerozhoduje o právach, povinnostiach, alebo právom chránených záujmoch fyzických, alebo právnických osôb, z tohto dôvodu je v odvolaní citované rozhodnutie NS SR sp. zn. ICo 34/95 nepoužiteľné. Uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch mal za neopodstatnenú, pričom poukázal nielen na absenciu zákonných podmienok na jej priznanie, ale aj na zákonný príkaz, z ktorého pri svojom konaní odporca vychádzal.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky na potvrdenie, resp. na zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia.

V súvislosti s hodnotením pasívnej legitimácie odporcu prvostupňovým súdom v predmetnom konaní, odvolací súd uviedol že i keď zákon o pamäti národa (zák.č. 553/2002 Z.z.) nemá výslovné ustanovenie o pasívnej legitimácii, teda o zodpovednosti odporcu za neoprávnený zásah do osobnostných práv, ku ktorému môže dôjsť v súvislosti s plnením povinností podľa tohto zákona, možno túto zodpovednosť z jeho jednotlivých ustanovení vyvodiť. Tým, že uvedený právny predpis v § 27 ods. 1 uložil vymenovaným štátnym orgánom - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvu obrany Slovenskej republiky, Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej službe odovzdať odporcovi dokumenty o činnosti bezpečnostných zložiek, ktoré majú vo vlastníctve, držbe alebo správe, a že uložil odporcovi okrem iného povinnosť sprístupňovať tieto dokumenty, zverejňovať údaje z nich a poskytovať potrebné informácie orgánom verejnej moci, určil ho zároveň za subjekt zodpovedný za riziko spojené s plnením týchto úloh, ak údaje v týchto materiáloch, resp. evidencia v nich je neoprávnená.

S možnosťou prípadných sporov o pravosť dokumentov alebo sporov na ochranu osobnosti zákon o pamäti národa výslovne počíta napr. v ust. § 17 ods. 2 a 3. Dispozícia s týmito dokumentmi dáva zároveň odporcovi možnosť efektívnej obrany v súdnom konaní proti prípadným neopodstatneným návrhom v tomto smere.

Plnenie povinností vyplývajúcich z § 19 zákona o pamäti národa nevyklučuje zodpovednosť odporcu za zásah do osobnostných práv v prípadoch neoprávnenej evidencie v materiáloch ŠTB. Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, ako aj právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe je základným ľudským právom výslovne chráneným okrem medzinárodných dokumentov aj čl. 19 Ústavy SR. Uvedené ustanovenie ako aj, celý zákon musí byť interpretovaný v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky ústavne súladným spôsobom. To znamená, že jeho výklad i aplikácia má rešpektovať jednak jeho účel a jednak ústavné imperatívy vyplývajúce z čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého základné práva a slobody sú neodňateľné a z čl. 13 ods. 4 tohto základného zákona, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. To znamená, že odporca ako vlastník, prípadne správca dokumentov bývalých bezpečnostných zložiek zodpovedá za zásah do osobnostných práv, ktorý je daný už samotnou neoprávnenou evidenciou fyzickej osoby v týchto materiáloch, aj keď túto skutočnosť nezavinil a ani zaviniť nemohol, a ku ktorému v takomto prípade dochádza aj v prípade plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 19 zákona o pamäti národa.

Na základe uvedeného odvolací súd uložil súdu prvého stupňa, ktorý svoje zamietajúce rozhodnutie založil na úvahe o nedostatku pasívnej legitímácie na strane odporcu (bez posúdenia skutkového stavu vyplývajúceho z vykonaného dokazovania vo vzťahu k nárokom uplatneným navrhovateľom v konaní) v ďalšom konaní posúdiť oprávnenosť, resp. neoprávnenosť evidencie navrhovateľa v registračných protokoloch bývalej Štátnej bezpečnosti ako jej tajného spolupracovníka - držiteľa prepožičaného bytu (ako základnej otázky) a v nadväznosti na svoje rozhodnutie v tejto otázke posúdiť opodstatnenosť ostatných v konaní navrhovateľom uplatnených nárokov [na uloženie povinnosti odporcovi zverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke a zaplatiť navrhovateľovi sumu 6.638,78 € (200.000,-Sk) titulom náhrady nemajetkovej ujmy]. Vo vzťahu k posúdeniu otázky pasívnej legitímácie odporcu v tomto konaní je prvostupňový súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Odvolací súd vo svojom odôvodnení zároveň dodal, že podľa ustálenej judikatúry je už samotná neoprávnená evidencia fyzickej osoby v materiáloch bývalej Štátnej bezpečnosti neoprávneným zásahom podľa § 13 Obč. zákonníka objektívne spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby (R 38/1996), pri ktorom má každá fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Obč. zákonníka). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce takéto zadosťučinenie najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Obč. zákonníka).

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude vyhodnotiť dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, opätovne vo veci rozhodnúť výkonom zodpovedajúcim ust. § 155 O.s.p.

a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo ust. § 157 ods. 2 O.s.p., tzn. uviesť v ňom stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov a ako vec právne posúdil; v novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Súd vychádzal z doposiaľ vykonaného dokazovania - výsluchu navrhovateľa, prednesú štatutárneho zástupcu odporcu, výsluchu svedka JUDr. Karola Gogolákfe, svedka Petra Kamasu, svedka Ing. Olivera Krajňáka, znaleckého posudku č. 46/2006 vypracovaného znalcom z odboru písmoznalectvo, odvetvie ručné písmo (identifikácia pisateľa), Mgr. Miroslavom Koutným, znaleckého posudku č. 337/2007 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ako aj výsluchu účastníkov konania na pojednávaní súdu dňa 1.2.2012, čítaním sa oboznámil s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že od svojich známych sa dozvedel, že figuruje v tzv. Cibulkových zoznamoch ako spolupracovník bývalej ŠTB a preto požiadal Federálne ministerstvo vnútra o vydanie lustračného osvedčenia. Z tohto osvedčenia vyplýva, že nie je evidovaný v zoznamoch ŠTB. V roku 2003 bola na internetovej stránke odporcu zverejnená evidencia zväzkov ŠTB, pričom navrhovateľ sa opäť od svojich známych dozvedel, že v tejto evidencii figuruje jeho meno. Pri nahliadnutí do spisov navrhovateľ zistil, že mal byť dňa 23.11.1984 získaný k spolupráci s ŠTB, pričom pre spoluprácu mal byť získaný nadporučikom Petrom Kamasom, Karolom Gogolákom a Michalom Horňákom, pričom z týchto troch osôb poznal iba p. Kamasu, ktorý bol šéfom pasového oddelenia v Spišskej Novej Vsi. V memorande zo dňa 11.10.1984 sú navyše uvedené nepravdivé údaje o jeho rodine, keďže otec nikdy nepracoval v železnorudných baniach, pracoval v geologickom prieskume, matka nikdy nepracovala ako brigádnicka u lesnej správy. Rovnako tak je nepravdivá aj informácia o tom, že navrhovateľ má iba jedného súrodenca, keďže pochádza zo šiestich detí. Taktiež sestra jeho manželky nepracovala ako šička, ale pracovala ako zdravotná sestra. Manželka nevyštudovala Strednú ekonomickú školu v Rožňave, ako sa to uvádza v memorande, ale vyštudovala Strednú drevársku školu v Spišskej Novej Vsi a nepracovala na finančnom odbore ako referentka, ale pracovala na sociálnom odbore, kde mala na starosti rómsku otázku. Navrhovateľ existenciu ŠTB do roku 1992 nevnímal, keďže nezasahovala do jeho života. Pracoval ako účtovník v železnorudných baniach v Spišskej Novej Vsi a od roku 1977 ako platený funkcionár odborov, pričom s ŠTB nemal žiadny kontakt. Keďže pracoval ako funkcionár, bol v mieste svojho bydliska známym človekom, pričom ľudia, ktorí ho dobre nepoznajú, ho stále považujú za bývalého eštabáka. Z tohto dôvodu má pocit strachu a nechodí do spoločnosti. Návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňuje tým, že zoznamy pracovníkov boli zverejnené na internete, boh prístupné komukoľvek, čím utrpel zásah do svojej osobnosti. V meste boli vylepené útržky odkazov, ktoré ho označovali za spolupracovníka ŠTB a už len tým, že bol označený za spolupracovníka zločineckej organizácie ide o zásah spôsobilý narušiť integritu jeho osobnosti. Navrhovateľ ďalej uviedol, že miestnosti, ktoré mali slúžiť ako prepožičaný byt boli v dezolátnom stave a neboli organizáciou SZM v Spišskej Novej Vsi využívané. Poukazoval na to, že nepodpísal žiaden záväzok bývalej ŠTB. V mesiaci február 1985 odovzdal funkciu predsedu MV SZM, nakoľko v tomto roku dosiahol vek 30 rokov a ďalej ju už vykonávať nemohol. Kľúče od miestnosti, ktorú mali využívať príslušníci ŠTB im neodovzdal, tieto boh na vrátnici mestského úradu a mal k nim prístup každý. Budova, v ktorej sa mala nachádzať predmetná miestnosť bola majetkom štátu, v správe MsNV Spišskej Novej Vsi. V tom čase sa tam nič neprevádzkovalo, tri miestnosti, ktoré boli na poschodí boli

v dezolátnom stave. MV SZM mal záujem uvedené priestory zrekonštruovať, ale medzitým dostali viac peňazí na výstavbu klubu mládeže v inej budove.

Poverený zástupca odporcu vo svojom prednese uviedol, že spolupráca navrhovateľa s ŠTB bola v rozsahu uvedenom v registračnom zväzku 17179 preukázaná. Osvedčenie vydané Federálnym ministerstvom vnútra ČSFR, ktoré bolo vydané na základe tzv. lustračného zákona, na území SR nie je platné. Odporca sa stal vlastníkom registračných protokolov ŠTB na základe zákona, pričom zákon uložil odporcovi povinnosť tieto registračné protokoly aj zverejniť. Zo zväzku navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ súhlasil so spolupracou s ŠTB, uzavrel dohodu, predmetom ktorej bolo prepožičanie civilnej miestnosti na to, aby sa tam mohli stretávať pracovníci, či spolupracovníci ŠTB. Jej predmetom bolo okrem iného aj odovzdanie kľúčov od tejto miestnosti. O využívaní miestnosti na konšpiračné účely svedčí aj to, že túto miestnosť využívali na základe súhlasu navrhovateľa aj ďalší dvaja spolupracovníci ŠTB uvádzaní aj v záverečnej správe PB "ZITA" a to Ján Vongrey - spolupracovník pod krycím menom "JELEŇ" a Oliver Krajňák - spolupracovník pod krycím menom "ERVIN PETRÁŠ". Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, odporca má za to, že navrhovateľ v konaní ničím nepreukázal, že mu nejaká ujma vznikla, že by v značnej miere bola znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, predovšetkým poukázal na to, že povinnosť zverejniť registračné protokoly bývalej ŠTB vyplýva odporcovi priamo zo zákona.

Svedok JUDr. Karol Gogolák vo svojej výpovedi uviedol, že v rokoch 1980 až 1985 pracoval ako zástupca náčelníka Okresnej správy ZNB v Spišskej Novej Vsi a zároveň bol aj náčelníkom oddelenia ŠTB. Navrhovateľa pozná, avšak už si nepamätá odkiaľ. Na dohode vo veci prepožičania miestnosti museli byť podpísaní všetci zúčastnení, teda orgán, ktorý získaval viazanú osobu na spoluprácu, ako aj osoba, ktorá bola na spoluprácu získaná. Svedok sa nevedel vyjadriť k tomu, či bol prítomný pri podpisovaní dohody s navrhovateľom, avšak uviedol, že spravidla takúto dohodu podpisovala viazaná osoba v jeho prítomnosti. Svedok vo svojej výpovedi ďalej uviedol, že pri spisovaní dohody o prepožičaní bytu nemohol byť súhlas získavanej osoby nikdy fiktívny a on osobne si stojí za všetkými listinami, ktoré ním boli podpísané.

Z výsluchu svedka Petra Kamasa súd zistil, že svedok pracoval v ŠTB ako operatívny pracovník. Navrhovateľa pozná osobne, nakoľko bývajú na tej istej ulici a to už od čias, keď on ešte pracoval v ŠTB a navrhovateľ v Železnorudných baniach. Spolupracovníci ŠTB boli vytipovaní podľa stanoveného plánu. V danom prípade išlo o byt, ktorý patril miestnej organizácii SZM, ktorej bol navrhovateľ predsedom. Svedok uviedol, že preveroval navrhovateľa, keďže sa na neho orientovali ako na vhodného kandidáta na spoluprácu. Dohodu navrhovateľ podpísal, pričom svedok uviedol, že je prekvapený, že grafológ uviedol, že podpis navrhovateľa na dohode nie je jeho podpisom. Bežný podpis navrhovateľa nikto nepoznal. Stávalo sa, že pri podpisovaní viazacích aktov sa viazaná osoba opýtala, či sa môže podpísať akýmkoľvek spôsobom, pričom táto osoba mohla podpísať dohodu aj takým spôsobom, ktorým sa bežne nepodpisovala.

Z výsluchu svedka Ing. Olivera Krajňáka súd zistil, že svedok nemal vedomosť o tom, že by bol evidovaný v archívoch bývalej ŠTB. V období rokov 1983 až 1986 pracoval ako technický námestník v Komunálnych službách Spišská Nová Ves. Vo svojej výpovedi ďalej uviedol, že pri svojej práci často cestoval do zahraničia. Po návrate zo zahraničia musel vždy odovzdávať hlásenia, ktoré odovzdával vedúcemu útvaru obrany Michalovi Hricovi, ktorý pracoval u toho istého zamestnávateľa. Každá zahraničná návšteva, ktorá mala prísť do podniku, musela byť taktiež nahlásená na pasovom oddelení na polícii. Po každom návrate s

cudziny musel na pasovom oddelení odovzdať aj svoj služobný pas. Na pasovom oddelení sa svedok stretol s p. Kamasom, ktorý sa ho pýtal, či ich niekto nevyhľadal v hoteli, či niektorý kolega niekde nebol a pod. Následne bola spísaná zápisnica, ktorú svedok podpísal. V miestnosti, ktorá mala slúžiť pre potreby ŠTB nikdy nebol. Navrhovateľa nepozná.

Z výpisu z internetovej stránky odporcu súd zistil, že odporca zverejnil na svojej stránke evidenciu zväzkov Štátnej bezpečnosti, v ktorej je navrhovateľ evidovaný ako držiteľ prepožičaného bytu s krycím menom "ZITA".

Zo zachovaných zväzkov Štátnej bezpečnosti reg. číslo 17179 vyplýva, že zväzok bol zaregistrovaný dňa 4.7.1984 a ukončený dňa 6.1.1987. Súčasťou zväzku sú nasledovné dokumenty: Záznam o získaní k spolupráci zo dňa 9.11.1984, Memorandum zo dňa 11.10.1984, Dohoda o prepožičaní miestnosti zo dňa 8.11.1984 a Záverečná správa s návrhom na ukončenie spolupráce s TS "ZITA" zo dňa 9.10.1986. V zázname o získaní spolupráce sa uvádza, že dňa 08.11.1984 bol vo zvlášť vyhradenej miestnosti O-ŠtB Spišská Nová Ves prevedený viazací akt s navrhovateľom, pri ktorom navrhovateľ podpísal predloženú Dohodu o spolupráci.

Zo záverov znaleckého posudku č. 46/2006 vypracovaného Mgr. Miroslavom Koutným vyplýva, že podpis navrhovateľa na Dohode zo dňa 08.11.1984 uzavretej medzi navrhovateľom a okresnou správou ZNB - oddelenie ŠTB nie je pravý a túto listinu navrhovateľ nepodpísal.

Znalecký posudok č. 337/2007 vypracovaný Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline taktiež jednoznačne vylúčil, že by navrhovateľ bol pisateľom sporného podpisu a textových zápisov na dohode zo dňa 08.11.1984.

Zo Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozvedky, ktorá bolo prílohou rozkazu ministra vnútra ČSR zo dňa 25.01.1978 súd zistil, že podľa čl. 14 Smernice držiteľom prepožičaného bytu je tajný spolupracovník zvlášť získaný za účelom prepožičania bytu či miestnosti k uskutočňovaniu konšpiratívnych schôdzok pracovníkov kontrarozvedky s tajnými spolupracovníkmi.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadost'učinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa predmetom sprístupnenia a zverejnenia sú zachované alebo rekonštruované dokumenty, ktoré vznikli činnosťou Štátnej bezpečnosti a ďalších bezpečnostných zložiek v období od 18. apríla 1939 do 31. decembra 1989, evidované v dobových spisových alebo archívnych pomôckach (registroch) týchto zložiek alebo im nadriadených orgánov.

Podľa § 8 ods. 1 písm. h) zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa úlohou zverenou ústavu štátom je: poskytovať verejnosti výsledky svojej činnosti, hlavne zverejňovať a sprístupňovať informácie a iné doklady o dobe neslobody 1939 - 1989 a o činoch a osudoch jednotlivcov, vydávať a šíriť publikácie, poriadat' výstavy, semináre, odborné konferencie, diskusné fóra.

Podľa § 8 ods. 3 zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa dokumenty o činnosti bezpečnostných zložiek štátu [§ 2 písm. f) a g)] vo vlastníctve ústavu sú nenahraditeľným svedectvom o historickom období, v ktorom vznikli, a preto ako dôležité pre uchovanie pamäti národa sú jeho kultúrnym dedičstvom.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa ústav vydá tlačou a na elektronických médiách prepis evidenčných záznamov zo zachovaných alebo rekonštruovaných protokolov zväzkov a ďalších evidenčných pomôcok Štátnej bezpečnosti z rokov 1939 až 1989, hlavne s údajmi o dátume zavedenia zväzku, jeho pohybe a archivovaní, druhu zväzku a jeho zmene, osobách, ak sa nejedná o cudzincov, alebo objektoch, ku ktorým sú zväzky evidované. Zo zachovaných protokolov zväzkov Hlavnej správy rozvedky Zboru národnej bezpečnosti (I. správa) vydá ústav prehľad objektových zväzkov evidovaných do 31. decembra 1989 a prehľad aktívnych a vplyvových opatrení. Ústav vydá tiež tlačou a na elektronických médiách prepis protokolu zväzkov odboru vnútornej ochrany Zboru nápravnej výchovy v rozsahu objektových zväzkov a zväzkov osôb evidovaných ako spolupracovníci tohto odboru, ak boli využité na prospech Štátnej bezpečnosti.

Podľa § 26 ods. 3 zákona o pamäti národa, ústav nie je povinný overovať, či údaje obsiahnuté v dokumente a údaje získané do informačného systému dokumentov zo zachovaných evidenčných pomôcok uvedených v odseku 2 sú presné alebo pravdivé.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je v časti, v ktorej sa domáhal určenia, že je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej ŠTB ako jej tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu dôvodný a uložil odporcovi povinnosť zverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke.

Zásah do osobnostných práv fyzickej osoby môže mať podobu buď skutkového tvrdenia (tj. faktu, ktorého pravdivosť možno objektívne verifikovať) alebo kritiky (tzv. hodnotiacich úsudkov), tj. názorov, ktoré sú svojou povahou subjektívne - sú výrazom názorov toho, kto ich prednáša a ktorých správnosť teda nie je možné objektívne preukázať). Zákon poskytuje ochranu proti takýmto zásahom len vtedy, ak ide o zásah neoprávnený. K neoprávnenému zásahu do práva fyzickej osoby na česť a dôstojnosť bezpochyby dôjde nepravdivými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú zároveň objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti dotknutej fyzickej osoby.

Dotknutá osoba sa môže domáhať ochrany osobnosti občianskoprávnymi prostriedkami rôznorodého charakteru, najmä sa môže domáhať upustenia od neoprávnených

zásahov, odstránenia nepriaznivých následkov neoprávnených zásahov, resp. vzniknutého protiprávneho stavu či poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Uvedené prostriedky ochrany osobnosti je možné uplatniť samostatne alebo ich možno kombinovať.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáhal určenia, že je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátnej bezpečnosti ako tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu.

Súd má za to, že pokiaľ sa navrhovateľ domáhal určenia, že je neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej štátnej bezpečnosti, má právo domáhať sa súdnej ochrany v podobe žaloby, ktorou by došlo k upusteniu od neoprávnených zásahov. Neobstojí tvrdenie odporcu v I. rade, že Zákon o pamäti národa mu ukladá povinnosť vydať tlačou a na elektronických médiách, prepis evidenčných záznamov zo zachovaných alebo rekonštruovaných protokolov vzázkov a ďalších evidenčných pomôcok štátnej bezpečnosti z rokov 1939 - 1989.

Podľa čl. 19 ods. 1. ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo aby bola zachovaná jeho ľudská dôstojnosť, osobná česť, dobrá povesť a chránené jeho meno. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Je nepochybné, že účelom zákona o pamäti národa je zverejnenie údajov o vykonávateľoch prenasledovania osôb a potlačania politických práv a slobôd prostredníctvom represívnych zložiek totalitného štátu. Z uvedeného však nemožno dôvodiť, že účelom tohto zákona je aj zverejňovanie údajov o osobách, ktoré fakticky boli touto represiou postihnuté tým, že boli neoprávnene evidované ako spolupracovníci bývalej štátnej bezpečnosti. Zverejnenie mena osoby neoprávnene evidovanej ako spolupracovník štátnej bezpečnosti v rámci zoznamu týchto spolupracovníkov je bezpochyby spôsobilé citeľne zasiahnuť do osobnej cti postihnutej osoby. Za súčasnej právnej úpravy sa však na tejto evidencii nemôže nič meniť, čo však neznamená, že dotknutej osobe nemôže byť poskytnutá ochrana súdnym rozhodnutím, pokiaľ neoprávnenosť jej evidencie bola preukázaná.

Taktiež treba uviesť, že i v prípade, kedy k zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dochádza na základe okolností vylučujúcich protiprávnosť (súhlas dotknutej osoby, výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, plnenie zákonom uložených povinností), zostáva uskutočnený zásah oprávneným iba vtedy, ak sa stal primeraným spôsobom a zároveň nie je v rozpore s takými oprávnenými záujmami fyzickej osoby, na ktorých treba s ohľadom na zabezpečenie elementárnej úcty a dôstojnosti jej osobnosti za všetkých okolností bezpodmienečne trvať. Takouto okolnosťou je bezpochyby i skutočnosť, že údaj zverejňovaný o fyzickej osobe sa zakladá na pravde.

V prípadoch neoprávnenej evidencie fyzickej osoby vo vzázkoch bývalej štátnej bezpečnosti, je zásahom objektívne spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby (R 38/1996), už samotná neoprávnená evidencia fyzickej osoby v týchto vzázkoch. Na to, aby došlo k porušeniu osobnostných práv fyzickej osoby teda nie je potrebné ani zverejnenie nepravdivých údajov, stačí, ak sa v konaní preukáže, že fyzická osoba je v registračných protokoloch bývalej ŠTB vedená neoprávnene, t.j. v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi upravujúcimi postup pracovníkov bývalej ŠTB pri evidencii a registrácii tajných spolupracovníkov a dôverníkov.

V konaniach na ochranu osobnosti dôkazné bremeno preukázania pravdivosti tvrdených údajov v zásade spočíva na subjekte zásahu, t.j. na tom, kto nepravdivým tvrdením zasiahol do osobnostného práva iného. V prejednávanej veci však Zákon o pamäti národa v ust. § 26 ods. 3 explicitne stanovuje, že Ústav pamäti národa nieje povinný overovať, či údaje obsiahnuté v dokumente a údaje získané do informačného systému dokumentov zo zachovaných evidenčných pomôcok sú presné alebo pravdivé. Ústav pamäti národa iba poskytuje to, čo sa zachovalo v evidenčných materiáloch, avšak nezodpovedá za pravdivosť údajov. Citované zákonné ustanovenie však neznamená, že údajmi obsiahnutými v registračných protokoloch nemožno zasiahnuť do osobnostných práv fyzickej osoby, ako sa nesprávne domnieva odporca. Citované zákonné ustanovenie znamená, že v prípadnom spore na ochranu osobnosti, dôkazné bremeno nesie ten, kto sa domáha ochrany osobnosti (objekt zásahu), ktorý musí preukázať, že informácia v sprístupnenom zväzku je nepravdivá, pretože so štátnou bezpečnosťou v skutočnosti nespolupracoval, takže jeho evidencia ako spolupracovníka bývalej štátnej bezpečnosti je neoprávnená.

Súd má za to, že v prejednávanej bola preukázaná neoprávnenosť evidencie navrhovateľa ako držiteľa prepožičaného a to z nasledovných dôvodov:

V zmysle Smernice pre prácu so spolupracovníkmi kontrarozviedky z roku 1978 (ďalej len "Smernica"), spolupracovníkov kontrarozviedky tvorili tajní spolupracovníci a dôverníci (čl. 2 Smernice). Tajným spolupracovníkom bol ten, kto bol získaný k spolupráci spôsobom stanoveným v Smernici, udržiava s pracovníkmi kontrarozviedky konšpiratívny styk, plní stanovené úlohy, podáva alebo odovzdáva poznatky a informácie alebo poskytuje kontrarozviedke pomoc alebo služby, ktoré je nevyhnutné utajovať (čl. 3 Smernice).

Smernica rozlišovala tri kategórie tajných spolupracovníkov: agent, rezident a držiteľ prepožičaného bytu, pričom ich evidencia bola vedená podľa príslušných smerníc (čl. 6 Smernice). V prípade držiteľa prepožičaného bytu uzatváral pracovník kontrarozviedky zvláštnu dohodu, v ktorej sa stanovili podmienky využívania prepožičaného bytu a povinnosti vyplývajúce pre obe strany, najmä bezpodmienečná povinnosť držiteľa prepožičaného bytu utajiť jeho využívanie kontrarozviedkou.

Rozhodujúcim okamihom, kedy je držiteľ prepožičaného bytu získaný k spolupráci je úkon - Izv. viazací akt. Pri tomto úkone tajný spolupracovník vyslovuje súhlas so spolupracou podpisom pripraveného záväzku k spolupráci alebo tento záväzok spisuje sám voľnou formou (čl. 44 Smernice). Ústny súhlas postačoval vtedy, ak by podpisom písomného záväzku mohol byť ohrozený dobrý vzťah získavaného tajného spolupracovníka k spolupráci s kontrarozviedkou (čl. 46 Smernice). Po prijatí písomného alebo ústneho záväzku bol tajný spolupracovník oboznámený s obsahom a hlavnými zásadami spolupráce, najmä zásadami konšpirácie. Súčasne s ním bola prejednaná najbližšia konkrétna úloha, spôsob jej plnenia a vzájomného styku.

V prejednávanej veci sa viazací akt mal realizovať dňa 8.11.1984 a to spísaním Dohody vo veci prepožičania miestnosti, vo zvlášť vyhradenej miestnosti O-ŠtB v Spišskej Novej Vsi. Viazací akt mal prebiehať v čase od 15.45 hod. do 17.00 hod. za účasti pracovníka kontrarozviedky npor. Petra Kamasa a náčelníka oddelenia ŠtB mjr. JUDr. Karola Gogoláka. Po príchode a bežnom úvode mali byť s KTS podrobnejšie rozobraté otázky ohľadom zapožičania miestnosti, s ktorou ako predseda MV SZM v Spišskej Novej Vsi disponoval, KTS si mal zároveň predloženú "Dohodu" (čl. 393) prečítať a na znak súhlasu

podpísať a potom mal odovzdať kľúče od miestnosti PB ako aj vchodových dverí do budovy. V závere mal prisľúbiť, že kľúče od miestnosti PB budú mať iba pracovníci STB a on.

Navrhovateľ popieral, že by predmetnú Dohodu podpísal, že by príslušníkom STB odovzdal od predmetnej miestnosti kľúče, uviedol, že kľúče boli na vrátnici MsNV a mal k nim prístup ktokoľvek, poukazoval na to, že od februára 1985 už ani nebol predsedom MV SZM, nakoľko dosiahol vek 30 rok, navyše predmetná miestnosť bola v dezolátnom stave a SZM ju ani nikdy nevyužívala.

Za účelom preukázania pravdivosti tvrdenia navrhovateľa súd vykonal znalecké dokazovanie znalcom Mgr. Miroslavom Koutným a Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Zo záverov oboch znaleckých posudkov vyplýva, že podpis na listine zo dňa 8.11.1984 - označenej ako "Dohoda" nie je podpisom navrhovateľa.

V konaní vypočutý svedok Kamas vo svojej výpovedi uviedol, že Dohodu vo veci prepožičania bytu zo dňa 8.11.1984 navrhovateľ podpísal v jeho prítomnosti.

Pri hodnotení oboch vykonaných dôkazov (znalecký posudok, výpoveď svedka) vzhľadom na ich rozpornosť, súd za určujúci dôkaz vzal znalecký posudok, nakoľko v oboch prípadoch znalci bez akýchkoľvek pochybností dospeli k záveru, že podpis na Dohode zo dňa 8.11.1984 nie je podpisom navrhovateľa. Naopak výpoveď svedka Kamasa súd vyhodnotil za nevierohodnú, pričom vzal do úvahy jeho postavenie a úlohy, ktoré plnil pri získavaní nových spolupracovníkov STB a skutočnosť, že sa jednalo o osobu, ktorá zodpovedala za obsah ním vypracovaných listín a teda opačnou svedeckou výpoveďou by popieral legalitu vlastného postupu. Pri hodnotení dôkazov ako i vierohodnosti výpovede svedka súd taktiež vychádzal z obsahu "Memoranda", ktoré bolo svedkom spísané a ktoré obsahovalo množstvo nepravdivých skutkových tvrdení, na ktoré poukázal navrhovateľ vo svojej výpovedi, a ktoré sa týkali jeho rodinných pomerov ako aj rodinných príslušníkov (a to napriek tomu, že svedok navrhovateľa osobne poznal, bývali a bývajú na jednej ulici). Nepravdivosť tam uvedených skutkových tvrdení mal súd preukázanú životopismi predloženými navrhovateľom z rôznych časových období (č.l. 171). V súvislosti so skutkovými tvrdeniami uvedenými v Memorande treba poukázať i na výpoveď svedka Gogoláka, ktorý uviedol, že v prípade držiteľa prepožičaného bytu sa nikdy nemohlo jednať o fiktívnu osobu, teda táto musela byť riadne preverená, čo napokon vyplýva aj zo Smernice, kde držiteľ PB musel poskytovať záruku utajenia záujmov kontrarozviedky, preto sa previerka pred prepožičaním bytu nevzťahovala len na jeho osobu, ale aj jeho rodinu, blízkych príbuzných, poprípade ďalšie, ktoré majú k nemu alebo k PB bližší vzťah (čl. 15). Pracovník kontrarozviedky bol pritom povinný v období výberu kandidáta zhromaždiť podklady k jeho previerke, pričom rozsah a hĺbka týchto podkladov vychádzala z charakteru kandidáta a z predpokladaných úloh, ktoré mal plniť po získaní. Previerka musela byť vždy uskutočňovaná dôkladne tak, aby jej výsledok bol čo najobjektívnejší (čl. 30 Smernice). Konanie svedka Kamasa však vzhľadom na množstvo nepravdivých skutkových tvrdení uvedených v Memorande nenasvedčuje tomu, že by tento postup pri preverovaní výberu kandidáta na spoluprácu aj vzhľadom na záruky, ktoré mala takáto osoba v zmysle smernice poskytovať pre utajenie záujmov kontrarozviedky, bol ním dodržaný a teda bol v súlade s vtedy platnými predpismi.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, keď mal súd preukázané, že Dohodu o spolupráci nepodpísal navrhovateľ, pričom z obsahu Záznamu o získaní k spolupráci vyplýva, že túto si prečítal a na znak súhlasu podpísal, súd nemal dôvod považovať skutkové tvrdenia v nej uvedené (najmä pokiaľ o odovzdanie kľúčov od tejto miestnosti ako aj vchodových dverí)

za pravdivé. V nadväznosti na uvedené nemožno ponechať bez povšimnutia ani to, že kľúče od prepožičanej miestnosti mal navrhovateľ odovzdať v súvislosti s tým, že ako predseda MV SZM s nimi disponoval. Tu však navrhovateľ preukázal (viď životopis), že od februára 1985 prestal pracovať v MSV SZM z dôvodu dosiahnutia vekovej hranice, pričom je zrejmé, že tak odpadol dôvod, pre ktorý mal a mohol v zmysle spísanej Dohody disponovať kľúčmi od prepožičanej miestnosti, pričom o tejto skutočnosti nie je žiadna zmienka ani v "Závernej správe" zo dňa 23.12.1986 opätovne vypracovanej Petrom Kamasom, podľa ktorej mal byť prepožičaný byt využívaný od 8.11.1984 do 30.7.1986 a dôvodom ukončenia spolupráce s TS "ZITA" mala byť skutočnosť, že z miestnosti, kde sa vykonávali agentúrne schôdzky si majiteľ urobil skladovacie priestory pre činnosť Mestského a spoločenského strediska mesta Spišská Nová Ves. Napokon treba uviesť, že súd nemal v konaní ničím preukázanú ani pravdivosť skutkového tvrdenia v Záverečnej správe o využívaní prepožičaného bytu na schôdzkovú činnosť TS "ERVÍN PETRÁŠ" a TS "JELEŇ", keď v konaní vypočutý svedok Krajňák, vo svojej výpovedi uviedol, že nielenže nemal vedomosť o tom, že by bol evidovaný v archívoch bývalej ŠTB, ale v predmetnej miestnosti ani nikdy nebol.

Podpísanie Dohody s držiteľom prepožičaného bytu, bolo obligatórnou podmienkou vzniku spolupráce s takouto osobou, preto preukázanie pravosti podpisu na tejto Dohode ako aj pravdivosti skutkových tvrdení v nej uvedených súd považoval za rozhodujúce pre posúdenie oprávnenosti či neoprávnenosti evidencie navrhovateľa v registračných protokoloch bývalej ŠTB.

Vyhodnotiac vykonané dokazovanie jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že pri evidovaní navrhovateľa ako agenta v registračných protokoloch bývalej ŠTB došlo k porušeniu právnych predpisov upravujúcich postup pri evidencii a registrácii týchto osôb a navrhovateľ je v registračných protokoloch bývalej ŠTB vedený neoprávnené, pretože jeho evidencia sa ukázala byť založená na skutkových tvrdeniach, ktoré nie sú pravdivé a podpis na "Dohode", v ktorej mali byť s navrhovateľom dohodnuté podmienky využívania prepožičaného bytu a povinnosti z toho vyplývajúce nie je jeho podpisom. Súd preto rozhodol tak, že návrhu v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal určenia, že je neoprávnené evidovaný v registračných protokoloch bývalej ŠTB ako tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu, vyhovel a odporcu zároveň zaviazal na zverejnenie výroku rozhodnutia súdu na svojej internetovej stránke.

V časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd návrh zamietol, keď vychádzal z toho, že peňažná satisfakcia pri neoprávnených zásahoch do práv spojených s osobnosťou človeka je prípustná len tam, kde bola osobnostná ujma spojená so zvlášť citelným znížením a sťažiením postavenia občana v spoločenských kruhoch, v ktorých sa pohybuje a zmiernenie a vyváženie nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inak ako prostredníctvom zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia. Navrhovateľ v podanom návrhu uviedol, že po zverejnení jeho mena v evidencii odporcu sa voči nemu zmenilo správanie okolia, príbuzných, susedov a taktiež aj časti známych. V ich očiach je pokladaný za osobu ktorá sa celý život pretvarovala a pritom v skutočnosti mala vykonávať nekalú činnosť. Je nepochybné, že neoprávnená evidencia v materiáloch bývalej ŠTB je neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby, avšak sama osebe bez ďalšieho neodôvodňuje poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Dôkazné bremeno preukázania skutočnosti odôvodňujúcich priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch spočíva na navrhovateľovi. Navrhovateľ však ničím nepreukázal, svoje tvrdenia, že v dôsledku jeho označenia ako tajného spolupracovníka - držiteľa prepožičaného na internetových stránkach odporcu došlo v značnej

miere k zníženiu jeho dôstojnosti alebo vážnosti v rodine, na pracovisku, v mieste bydliska a akým konkrétnym spôsobom zverejnenie tohto údaju znížilo príp. sťažilo jeho postavenie v spoločnosti. Len samotné predloženie kópií letáčikov (čl. 12), ktoré sa podľa jeho vyjadrenia mali objaviť v bytovom dome, kde býva (neskôr uviedol, že boli po celom meste) bez ďalšieho, teda bez možnosti posúdenia ich negatívneho dopadu v spoločenských kruhoch, v ktorých sa navrhovateľ pohybuje (rodina, práca, okolie bydliska) takýmto dôkazom nie sú, keď nie je možné len na ich základe posúdiť závažnosť takto vzniknutej ujmy. Taktiež je treba uviesť, že pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem závažnosti vzniknutej ujmy je treba prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Môže ísť pritom jednak o okolnosti na strane pôvodcu zásahu, tak i na strane postihnutej osoby. Pokiaľ ide o okolnosti na strane pôvodcu zásahu, tu treba poukázať najmä na to, že odporca zverejnením zväzkov plnil svoju zákonom stanovenú povinnosť, pričom nebol povinný overovať, či údaje obsiahnuté v dokumente a údaje získané do informačného systému dokumentov zo zachovaných evidenčných pomôcok uvedených v odseku 2 sú presné alebo pravdivé (§ 26 ods. 3 zákona o pamäti národa). Je teda zrejmé, že zo strany odporcu sa nejednalo o úmyselnú, zámernú či cieľavedome vedenú škandalizáciu alebo zahanbenie postihnutej osoby. Vychádzajúc z uvedených skutočností, keď navrhovateľ ničím nepreukázal dôvodnosť ním požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako aj z dôvodu, že poskytnutie primeraného zadosťučinenia určením, že navrhovateľ je neoprávnené evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátnej bezpečnosti ako tajný spolupracovník - držiteľ prepožičaného bytu a zverejnenie výroku rozsudku na internetovej stránke odporcu, možno vzhľadom na spôsob zásahu ako aj jeho okolnosti, považovať za dostatočné, súd návrh na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol.

O trovách konania rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo a náhradu trov konania. Nakoľko navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný, pričom podiel jeho úspechu v konaní bol rovnaký podiel úspechu odporcu, súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dna jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci. pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

V Bratislave, dňa 01. 02. 2012

Za správnosť vyhotovenia:
Dana Hromníková (podpísané)

JUDr. Ivana Štíftová
sudkyňa